

Różnice kulturowe w sferze biznesowej i akademickiej między Koreą Południową a Polską

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Instytut Językoznawstwa
dr CHANG IL YOU

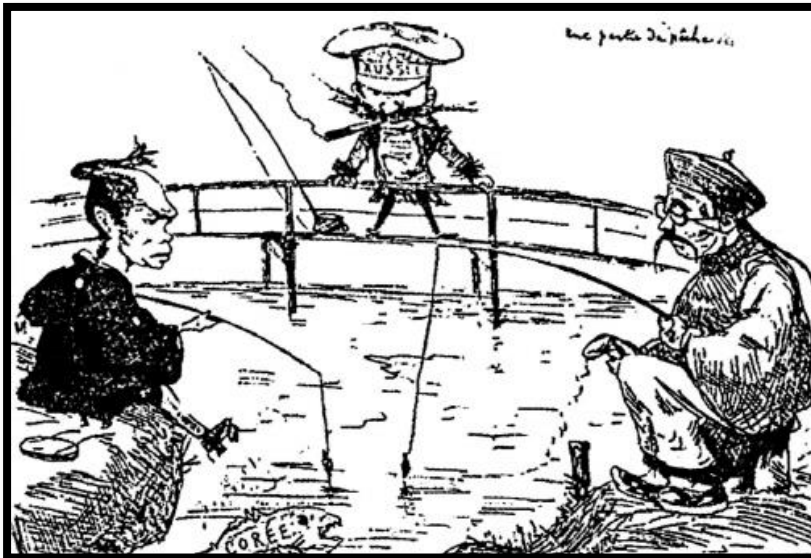

Korea Południowa w Polsce...

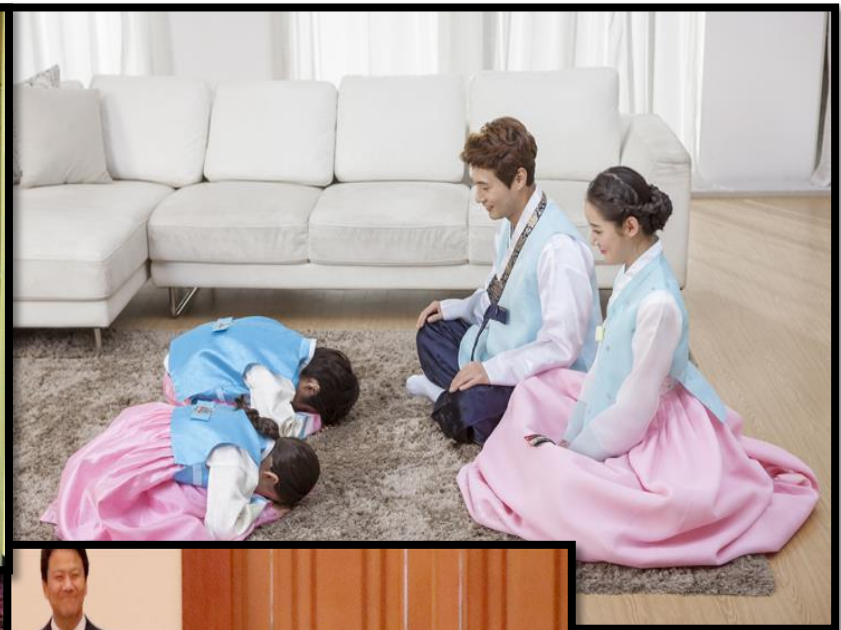
- Na koniec 2019 r. skumulowana łączna wartość inwestycji firm koreańskich wyniosła 3,14 mld USD, a liczba założonych korporacji odnotowana została na 265 (źr. Ambasada Republiki Korei)
- LG we Wrocławiu i w Warszawie
- Samsung w Poznaniu
- KIA w Warszawie
- Hyundai w Warszawie i w Szczecinie
- Sk w Dąbrowie Górniczej i w Stalowej Woli
itd.

Polska i Korea

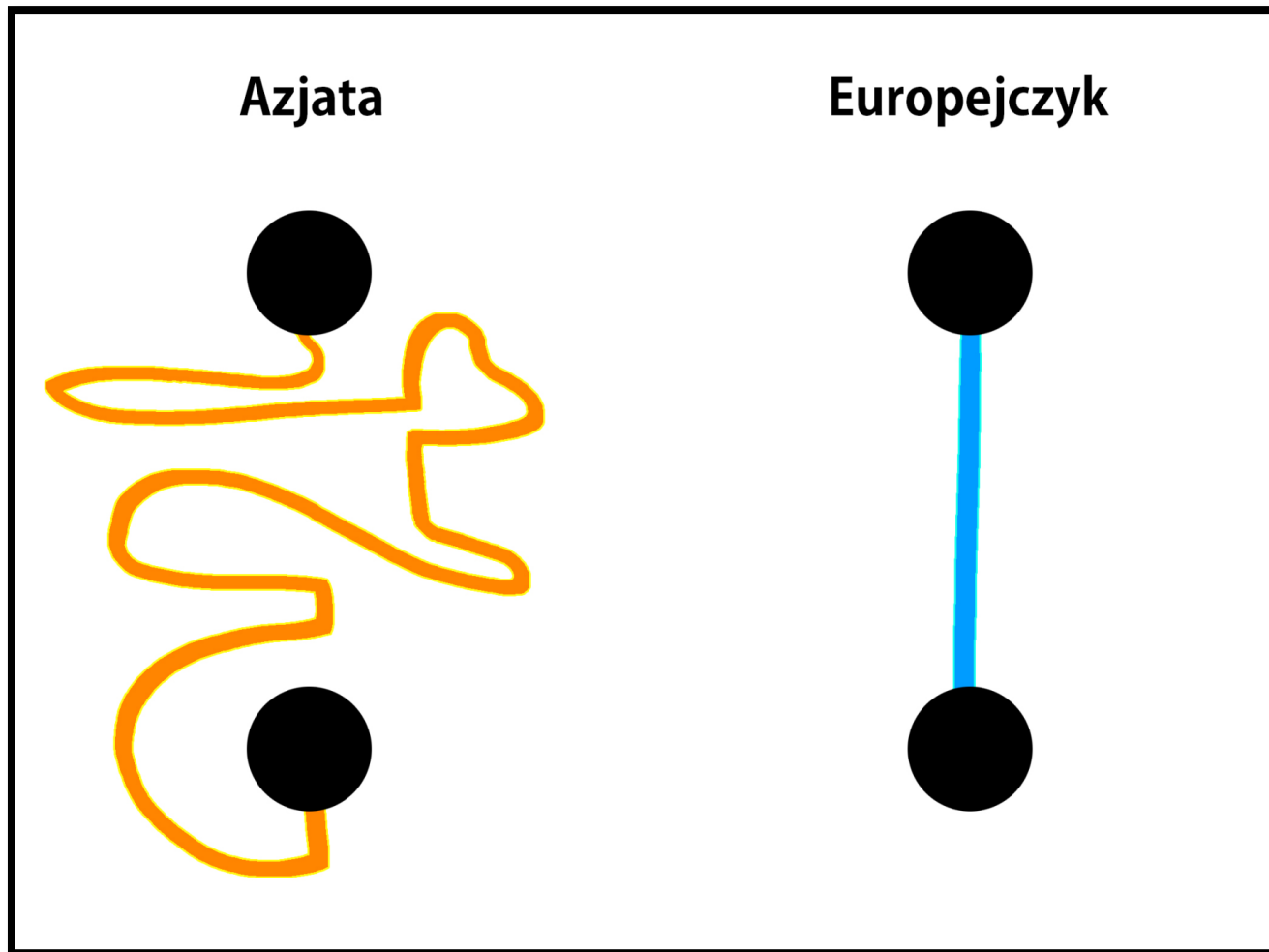
- Podobieństwo historyczne
- Wysoka duma narodowa
- Państwo jednonarodowe

Przywitanie

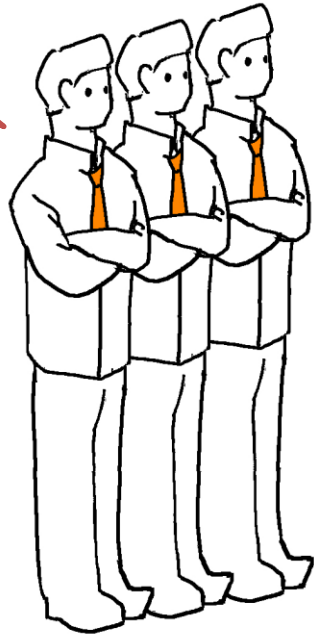
Różnica mentalna

Różnica mentalna

Koreańczycy:
Nasza rodzina
Nasza firma
Nasza szkoła

Azjata

Europejczyk

Nie lubisz jabłek?

Tak, nie lubię.

Nie, nie lubię.

Model „grzeczności” w kręgu dwóch kultur

Koncepcje relacji międzyludzkich

Relacja pozioma	Relacja pionowa
Stosowanie różnych form grzecznościowych w zależności od bliskości.	Stosowanie różnych form grzecznościowych w zależności od ‘wysokiego statusu społecznego lub niskiego statusu społecznego’.
Opiera się na relacji symetrycznej	Opiera się na relacji asymetrycznej

Kultury wysokiego i niskiego kontekstu

Kultury niskiego kontekstu

W kulturach niskiego kontekstu dominuje komunikacja werbalna i bezpośrednia.

Kultury wysokiego kontekstu

W kulturach wysokiego kontekstu ważne jest otoczenie zewnętrzne, kontekst danej sytuacji, aluzje, czy zawoalowane przekazy.

눈치 (nunchi)

(n.) the subtle art of listening and gauging others' moods; the ability to know what not to say in a certain social situation

Bliskość w obu kulturach

Bliskość w polskiej relacji

W układzie bezdystansowym
(np. w relacji ,per ty’)
odczuwają bliskość.

Bliskość bezpośrednia

Bliskość w koreańskiej relacji

W układzie hierarchicznym lub dystansowym
(używając specjalnej formy grzecznościowej)
także odczuwają równocześnie bliskość.

Bliskość ze względu na dystans

Friends?

- w Polsce dzieli się relacje między „znjomymi” wg bliskiego i dalekiego dystansu:

przyjaciel – kolega – znajomy;

- w Korei dzieli się relacje wg rangi społecznej (dystans, wiek, stanowisko) lub miejsca społecznych relacji (szkoła-firma):

np. ‘senior’ i ‘junior’.

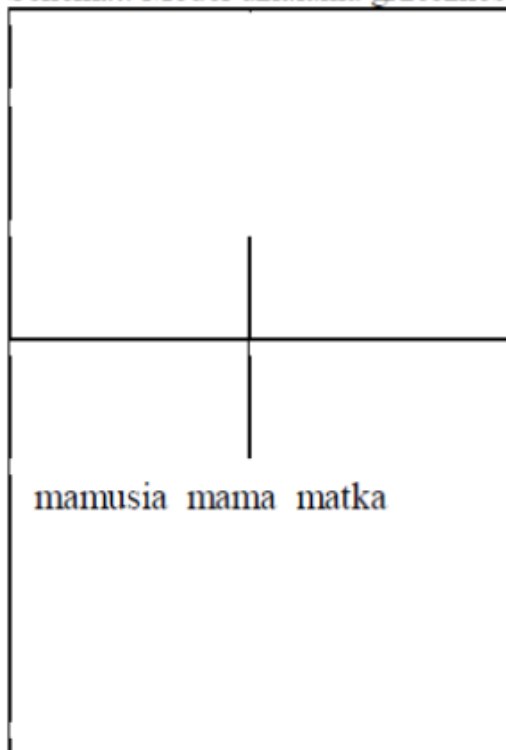
Zdrobnienia (spieszczenia) i honoryfikatywność

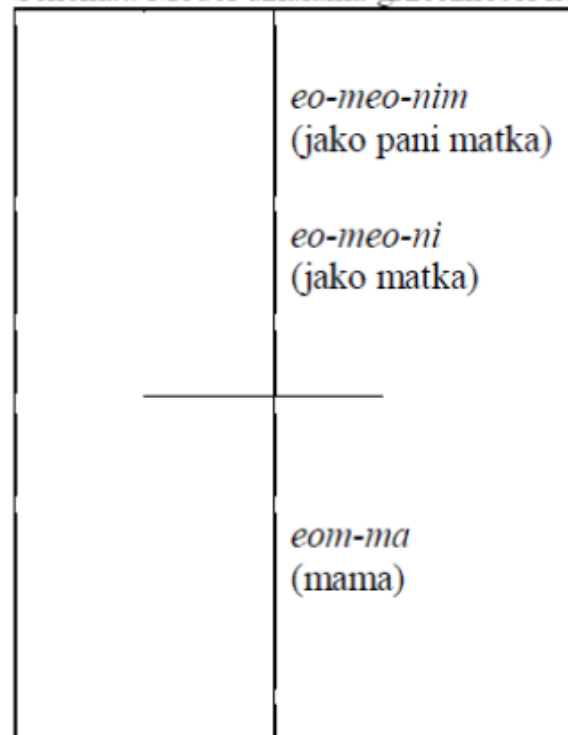
Polski i koreański model grzeczności językowej

Schemat. Model działania grzeczności polskiej

Schemat. Model działania grzeczności koreańskiej

Linia pozioma: stopień bliskości

Linia pionowa: stopień hierarchii

- Koreańska grzeczność opiera się na relacji pionowej (hierarchia)

어머님 (*eomeonim*)

어머니 (*eomeoni*)

엄마 (*eomma*)

honoryfikatywność

- Polska grzeczność opiera się na relacji poziomej (bliskość)

mamusia, mamunia – mama – matka

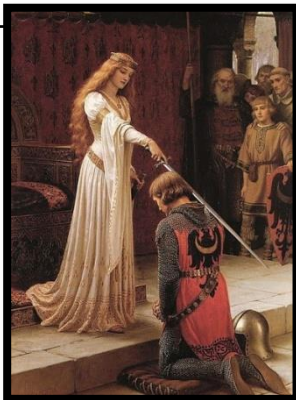
zdrobnienie

Szarmanckość i kultura konfucjańska

Kultura szarmancka

Mężczyzna zachowujący się
z wyszukaną grzecznością
w stosunku do kobiet (NSJP 2002);
Polska (męska) kurtuazja (Marcjanik 2007).

Kultura konfucjańska

Szacunek dla osób starszych:
od respektu wynikającego ze starszeństwa
rozpoczyna się wszelka harmonia.

Konfucjanizm (儒家)

- Stworzony przez Konfucjusza (551-479 r. p.n.e.).
- System etyczny i filozoficzny, doktrynę panującą albo tradycyjną religię.
- Człowiek jest istotą społeczną.
- Społeczeństwo – naturalnym środowiskiem człowieka, zdolność do życia s poł. = cecha swoiście ludzka.
- Społeczeństwo = system relacji zależności (relacje są naturalne).

„Gdy wszyscy kochają swych bliskich i darzą szacunkiem starszych – wtedy na całym świecie panuje pokój”.

(Xinzhong Yao., *Konfucjanizm: wprowadzenie*, 2009, s.182)

빨리빨리 „*ppalli, ppalli*”

- „szybko, szybko”
w Korei robi się wszystko szybko.
To jest autostereotypem Koreańczyków
- Nic nia ma niemożliwości
od wszelkiego rodzaju usług, przez pracę w firmie, po spożywanie
posiłków w ciągu pięciu minut.

Relacja Gab(甲)-Eul(乙)

- „Gab(甲)” sprawia, że „Eul(乙)” robi XXX
- Stała się terminem odnoszącym się do ogólnej relacji władnych i podwładnych na mocy, takiej jak prezes-pracownik, firma-freelancer, duża firma-mała firma itp.

„Wszystko rozumiecie?”

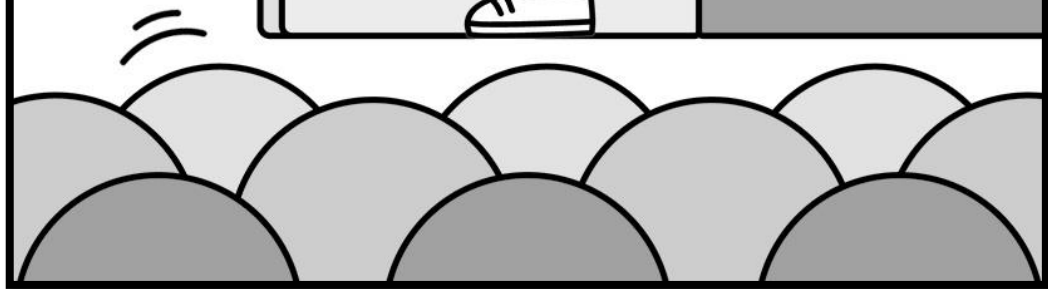
(.....)

„Macie pytanie?”

„Proszę czytać książkę i będziemy dyskutować”
(jak to????????????????????)

Bibliografia

- Huszcza R., 2006: *Honoryfikatywność. Gramatyka, pragmatyka, typologia*, Warszawa.
- Huszcza R., 1980: *O gramatyce grzeczności*, „Pamiętnik Literacki”, LXXI, z.1, Warszawa, s. 175-186.
- Kita M., 2005: *Językowe rytuały grzecznościowe*, Katowice.
- Marcjanik M., 2000: *Polska grzeczność językowa*, Kielce.
- Schroeder J., 2018: *Etykieta biznesu w kontaktach międzynarodowych. Przewodnik po krajach świata*, Poznań.
- You C.-I., 2018: *Próba zrozumienia relacji międzyludzkich i rodzaje honoryfikatywności w Korei Południowej*, „Gdańskie Studia Azji Wschodniej”, nr 13, s. 193-206.
- <http://www.yes24.com>.
- „Dziennik Jungang (중앙일보)”.
- „Dziennik Hankook (한국일보)”.
- „Yonhap News (연합뉴스)”.

Dziękuję bardzo za uwagę